Tiksinme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Tiksinme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31614

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Tiksinme Ölçe?i (TÖ), bireylerin tiksinme e?ilimlerini ve bu duygunun bili?sel bile?enlerini ölçmek amac?yla Türkçe'ye uyarlama çal??mas? yap?lm?? bir psikometrik araçt?r. M. ?nözü ve C. E. Eremsoy taraf?ndan 2013 y?l?nda gerçekle?tirilen bu çal??ma, özgün ölçe?in kültürel ba?lamda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?labilmesi için gerekli olan **psikometrik özellikleri** detayl? olarak incelemi?tir. Ölçek, özellikle obsesif kompulsif bozukluk (OKB) ile ili?kili olan bula?ma ve kirlenme bili?lerini de?erlendiren alt boyutlar içermektedir. Bu ölçek, 0 ile 100 puan aras?nda derecelendirilen maddelerden olu?ur.

Anahtar Kelimeler

Tiksinme Ölçe?i, Tiksinme Duyarl?l???, Bula?ma Bili?leri, Kirlenme, Psikoloji, Uyarlama, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

M. ?nözü, C. Ekin Eremsoy

Amaç

Tiksinme Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin çe?itli potansiyel tiksinme uyaranlar?na kar?? gösterdikleri duyarl?l?k düzeylerini ve bu tepkilerin bili?sel de?erlendirmelerini nicel olarak saptamakt?r. Ölçek, özellikle **tiksinme** tepkisinin klinik psikoloji alan?ndaki yans?malar?n?, yani bula?ma ve kirlenme bili?lerini saptamak için uyarlanm??t?r. Bu sayede, Türkiye popülasyonunda tiksinme ile ili?kili psikopatolojilerin anla??lmas?na ve de?erlendirilmesine katk? sa?lamak hedeflenmi?tir.

Ölçek, bireylerin sadece tiksinme duygusunu de?il, ayn? zamanda bu duygunun yol açabilece?i olas? sonuçlar? (tehdit) ve bu sonuçlar?n gerçekle?me ihtimalini (olas?l?k) nas?l de?erlendirdiklerini de ölçmeye odaklanm??t?r.

Yap?

Tiksinme Ölçe?i (TÖ), 26 maddeden ve 13 farkl? tiksinme objesinden olu?an karma??k bir psikolojik yap?y? ölçmektedir. Ölçek, teorik olarak iki temel alt boyuta ayr?lm??t?r. Bu alt boyutlar, bireyin tiksinme uyaranlar?na yönelik bili?sel de?erlendirmelerini temsil etmektedir.

Ölçe?in faktör yap?s?n? olu?turan iki alt boyut ve madde say?lar? ?öyledir:

Olas?l?k (13 madde): Bireyin tiksindirici bir olay?n veya durumun gerçekle?me ihtimaline dair

ARABPSYCHOLOGY.COM

alg?s?n? ölçer.
Tehdit (13 madde): Bireyin alg?lanan tiksindirici durumun kendisine veya sa?l???na yönelik olu?turdu?u potansiyel tehlike düzeyini de?erlendirmesini ölçer.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe versiyonunun yap? geçerli?i, ?nözü ve Eremsoy (2013) taraf?ndan **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?larak titizlikle incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, orijinal ölçe?in öngördü?ü iki faktörlü modelin (Olas?l?k ve Tehdit) Türkçe örneklemde de yüksek düzeyde uyum sa?lad???n? göstermi?tir.

Rapor edilen uyum indeksi de?erleri, modelin güçlü bir yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r: $chi^2 (271) = 557.22$ ($p < .001$), NC (Normed Chi-Square) = 2.06, CFI (Comparative Fit Index) = .96, RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) = .05 ve GFI (Goodness-of-Fit Index) = .90. Özellikle CFI ve RMSEA de?erlerinin kabul edilen mükemmel uyum s?n?rlar?na yak?n olmas?, TÖ'nün yap?sal geçerlili?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Tiksinme Ölçe?i'nin (TÖ-R) güvenirli?i, **iç tutarl?l?k** katsay?lar? (Cronbach Alfa) hesaplanarak kan?tlanm??t?r. Elde edilen katsay?lar, maddelerin tutarl? bir ?ekilde ölçülen yap?y? temsil etti?ini göstermektedir.

TÖ-R için hesaplanan iç tutarl?l?k katsay?s?, toplam ölçek için **.87** olarak yüksek bulunmu?tur. Alt ölçekler baz?nda incelendi?inde ise bu de?erler, bula?ma/kirlenme alt ölçe?i için **.64** ile toplam ölçek de?eri aras?nda de?i?mektedir. Çal??mada ayr?ca Bula?ma/Kirlenme Bili?leri Ölçe?i (BKBÖ) de kullan?lm?? olup, bu ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?lar? olas?l?k alt ölçe?i için .84, tehdit alt ölçe?i için .83 ve toplam ölçek için .89 olarak belirtilmi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, 2013 uyarlama çal??mas?nda Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmi?tir. DFA, ölçe?in teorik olarak beklenen iki boyutlu yap?s?n?n (Olas?l?k ve Tehdit) Türkçe veri setinde de geçerlili?ini korudu?unu do?rulam??t?r. Uyum indeksleri (CFI=.96, RMSEA=.05) güçlü bir model uyumu göstererek, ölçe?in yap?sal tutarl?l???n? destekleyen önemli kan?tlar sunmaktad?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (Self-Report)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Psikometrik çal??ma üniversite ö?rencileri üzerinde yap?lm??t?r.)

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, Tiksinme Ölçe?i'nin psikometrik özelliklerini belirlemek üzere Türkiye'deki bir örneklemde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: 100'lü Puanlama Sistemi (0 ile 100 puan aras?nda dereceleme).

Anahtar Kelimeler

Tiksinme Ölçe?i, Bula?ma Kayg?s?, Bili?sel De?erlendirme, Psikometri, Yap?sal Geçerlik, Güvenilirlik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: C. Ekin Eremsoy

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: eeremsoy@dogus.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Do?u? Üniversitesi, ?stanbul, Türkiye (Sorumlu yazar?n ba?l? oldu?u kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Türkçe literatüre 2013 y?l?nda kazand?r?lm??t?r. Ölçe?in akademik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar C. Ekin Eremsoy ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Çal??man?n yay?nland??? makalenin PDF dosyas?na ?u adresten ula??labilir: turkpsikolojiyazilari.com. Ölçe?in orijinal PDF'i ise buradan indirilebilir: tiksinme-olcegi-toad.pdf.

Referanslar

?nözü, M. ve Eremsoy, C. E. (2013). Tiksinme Ölçe?i ile Bula?ma/Kirlenme Bili?leri Ölçe?i'nin Türkçe versiyonlar?n?n psikometrik özellikleri. *Türk Psikoloji Yaz?lar?*, *16*(31), 1-10.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tiksinme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

2 alt boyut 26 madde ve 13 obje
Olas?l?k (13)
Tehdit (13)

ARABPSYCHOLOGY.COM